

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين

و صلى الله على محمد وآله طاهرين

منوليت پښتوې دانش آموزان ، سېک فرزند پروزي و عملکرد خانوادہ

تأليف و ترجمه:

ثريا ونجرونيازی، دکترو مريم مشايخ (استانيار دانشگاه آزاد اسلامي واحد کرج) دکترو

فاطمه زمر (استانيار دانشگاه آزاد اسلامي واحد کرج)

انتشارات حاس مشايخ

نوبت چاپ اول: ۱۹۸۰

سرشناسه	: رنجبر نیازی، ثریا، ۱۳۴۶-، گردآورنده، مترجم
عنوان و نام پدیدآور	: مسئولیت پذیری دانش آموزان، سبک فرزندپروری و عملکرد خانواده/تألیف و ترجمه ثریا رنجبر نیازی، مریم مشایخ، فاطمه زم.
مشخصات نشر	: تهران : علم مشایخ، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۳ ص.
شابک	: 978-622-96871-9-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: مسئولیت در نوجوانان
موضوع	: Responsibility in adolescence
موضوع	: شاگردان -- روان شناسی
موضوع	: Students -- Psychology
موضوع	: کودکان -- سرپرستی -- جنبه های روان شناسی
موضوع	: aspects Child rearing -- Psychological
ردیف	: مشایخ، مریم، ۱۳۵۹-، گردآورنده، مترجم
ردیف	: زم، فاطمه، ۱۳۶۱-، گردآورنده، مترجم
ردیف	: BJ۱۴۵۸
ردیف	: ۱۵۸
شماره کتابشناسی	: ۶۱۳۲۴۲۲
تاریخ درخواست	: ۱۳۹۹/۰۳/۰۳
تاریخ پاسخگویی	: .
کد پیگیری	: ۶۱۰۹۸۱

مسئولیت پذیری دانش آموزان، سبک فرزند پروری و عملکرد خانواده

تألیف و ترجمه: ثریا رنجبر نیازی، دکتر مریم مشایخ، دکتر فاطمه زم

نوبت چاپ اول: ۹۹

تیراژ: ۷۰

چاپ - صحافی: قم - احسان

انتشارات: علم مشایخ: تهران، تهرانپارس، ج ۱۰، خ ۱۲۲، پلاک ۱۵، تلفن: ۷۷۹۴۴۹۸۶

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

۶	مقدمه
۱۶	سبک فرزندپروری
۱۷	انواع سبکهای فرزندپروری
۱۷	سبک سهلگیرانه
۱۹	سبک مقتدرانه
۲۰	سبک مقتدرانه
۲۲	سبک بی‌سبک
۲۳	دیدگاههای مختلف در رابطه با سبکهای فرزندپروری
۲۳	دیدگاه بامریند، ۱۹۶۷
۲۴	دیدگاه اریکسون، ۱۹۵۹
۲۴	دیدگاه آدلر،
۲۸	دیدگاه شفر
۲۹	دیدگاه وینتریوتم
۳۰	فرزندپروری مثبت و منفی
۳۰	حمایت و تنظیم رفتاری در سبکهای فرزندپروری
۳۱	مدل چهارگانه سبک های فرزندپروری والدین
۳۲	سبک فرزند پروری از دیدگاه شیفر

- ۳۴ رابطه والد - کودک از دیدگاه پارکر
- ۳۶ ابعاد شیوه های فرزندپروری و خودکارآمدی
- ۳۷ مسئولیت پذیری
- ۳۷ تعاریف مسئولیت پذیری
- ۴۰ مفهوم مسئولیت پذیری
- ۴۴ چارهای از مسئولیت پذیری و پاسخگویی در قرآن
- ۴۵ خانواده و مسئولیت پذیری کودکان
- ۴۷ پیش شرط های فرا فردی مسئولیت
- ۴۹ آموزش مسئولیت پذیری
- ۵۲ مسئولیت پذیری و مدرسه
- ۵۶ مسئولیت پذیری دانش آموزان
- ۵۹ خود مختاری و مسئولیت
- ۶۰ مسئولیت و عزت نفس
- ۶۴ عملکرد خانواده
- ۶۴ خانواده
- ۶۴ جایگاه و منزلت خانواده
- ۶۵ عملکرد خانواده
- ۶۷ انواع خانواده (بهنجار و نابهنجار)

- خانواده و دیدگاه نظری مربوط به آن ۶۸
- مدل ارزیابی عملکرد خانواده ۷۲
- مدل مک مستر در مورد کارکرد خانواده ها ۷۲
- مدل فرایند کارکرد خانواده ها ۷۶
- مدل چند مختصاتی ۷۸
- تئوری های خانواده ۸۰
- نظریه های مورد در زمینه عملکرد خانواده ۸۱

مقدمه

خانواده به عنوان یک سیستم اجتماعی شامل گروهی از افراد است که از طریق ازدواج تولید مثل و پرورش فرزندان با هم زندگی می کنند. خانواده مهمترین سازمانی است که بستر ساز رشد و رفاه جسمی و اجتماعی کودک و عامل رسیدن وی به تعادل فیزیکی و روانی و اجتماعی است. خانواده نهادی است که از یک سو با جامعه و از سوی دیگر با خود فرد پیوند دارد و اهمیت این نهاد به اندازه ایست که از پایه های بنیادین جامعه شمرده می شود (کاظمی، یوبان و مکاران، ۱۳۹۶).

از طرفی خانواده به عنوان اولین نهادی که انسان در آن متولد می شود و بیشترین ساعات زندگی خود در آن می گذراند تأثیرات بسیاری در روند شکل گیری شخصیت و رفتار انسان دارد. کودکان امروز و بزرگسالان آینده از خانواده خویش تأثیراتی را کسب می کنند که بر کل فراخنای زندگی آنان تأثیر می گذارد (پارسایی و همکاران، ۱۳۹۷).

در این میان کارکردهای تربیتی خانواده از اهمیت به سزایی برخوردارند، زیرا شخصیت فرزندان زیر چتر نفوذ آن قرار داشته و بنابراین آنچه در آینده تحت عنوان حس خرسندی یا خوشبختی و ناخرسندی یا بدبختی شاهد آن هستیم تا حد زیادی وابسته به عملکرد این کارکرد و نفوذ آن است. (کریمی، ۱۳۹۳).

الگوی عملکرد خانواده از نظر اپشتاین (۱۹۹۹) بیشتر مربوط به ویژگی های خانواده و شیوه های سیستمی و مراوده های بین اعضای آن است تا مربوط به ویژگی های درون روانی یکایک اعضای خانواده و شامل هفت بعد موسوم به ارتباط، آمیزش عاطفی، ایفای نقش، عملکرد کلی، حل مشکل، همراهی عاطفی و کنترل رفتار می باشد (چابکی، ۱۳۹۴).

عملکرد خانواده جنبه مهم محیط خانواده است که سلامت جسمانی، اجتماعی و هیجانی کودکان را تحت تاثیر قرار می دهد در واقع آن چه درون خانواده اتفاق می افتد و چگونگی عملکرد آن می تواند یک عامل کلیدی در ایجاد انعطاف پذیری کاهش خطرات فعلی و آینده مرتبط با رویدادهای ناگوار و شرایط نامناسب باشد (قمری و خوشنام، ۱۳۹۰).

از طریق خانواده است که نوجوان یاد می گیرد چگونه نظم و انضباط را در امور در اولویت قرار دهد، سازگاری داشته باشد و مسئولیت اعمال خویش را به عهده بگیرد. عملکرد خانواده نسبت به نوجوان در مسئولیت پذیری آنان بسیار مهم و موثر است. مسئولیت پذیری که مهارتی مهم در زندگی فرد است مورد توجه دانشمندان بخصوص روانشناسان بوده است، مسئولیت پذیری یعنی پاسخ گو بودن در برابر کسی یا چیزی»، امروزه اخلاق حرفه ای را بر همین اساس تعریف می کنند. یک فرد اخلاقی دست کم دو ویژگی مسئولیت پذیری و پیش بینی پذیری را دارد؛ هر اندازه مسئولیت پذیری و پیش بینی پذیری فرد بیشتر باشد او اخلاقی تر است این مهارت برای نوجوان اهمیت

ویژی ای دارد و اولین کانون یادگیری آن خانواده است (سفیری و چشمه، ۱۳۹۰).

احساس مسئولیت یکی از ویژگی های شخصیتی انسانهاست که عبارت است از قابلیت پذیرش، پاسخ گویی و به عهده گرفتن کاری که از کسی درخواست میشود و فرد حق دارد آن را بپذیرد یا رد کند با توجه به اینکه مسئولیت پذیری یک مهارت است و همانند هر نوع مهارتی آموختنی و اکتسابی است. بالطبع از ابتدای زندگی و به تدریج ایجاد می شود؛ به این معنا که یک فرد هرگز به نوان رفتار یا مسئولانه از خود نشان دهد، جزء آنکه آن را در طول زندگی خود آموخته باشد (جوکار و همکاران، ۱۳۹۳). از این رو پرداختن به امر مسئولیت پذیری در نوانان برای ساختن جامعه ای با آینده بهتر ضرورت دارد. ما در خلال زندگی با افراد بی مسئولیت روبه رو بوده ایم، افرادی که به نوعی سعی می کنند از مسئولیت پذیری خود سرباززنند. از آن جهت که مهارت مسئولیت پذیری در خلال زندگی و پرورش فرد به دست می آید، خانواده در این خصوص جایگاه ویژه ای می باشد. هدف اصلی آموختن و ارتقای مسئولیت پذیری، خانواده است. عملکرد والدین از راه های مختلف از جمله آموزش می توانند به فرد در فراگیری این مهارت کمک کنند (سیری، ۱۳۹۴).

اصطلاح فرزندپروری از ریشه پاریو^۱ به معنای "زندگی بخش" گرفته شده است. منظور از سبک های فرزندپروری، روش هایی است که والدین برای تربیت فرزندان خود به کار می گیرند و بیانگر نگرش های است که آنها نسبت به فرزندان خود و همچنین شامل معیارها و قوانینی است که برای فرزندان خویش وضع می کنند. در عین حال رفتارهای فرزندپروری به واسطه فرهنگ، نژاد و دوره های اقتصادی تغییر می کند. روش هایی که فرزندان در تربیت فرزندان خود بکار می گیرند، نقش اساسی در تامین سلامت روانی فرزندان آنها خواهد داشت. بطوریکه اکثر مشکلات رفتاری کودکان منعکس کننده شرایط پیچیده بین فرزند و اعضای خانواده بویژه والدین می باشد (کارازه و همکاران، ۱۳۹۴).

نفوذ والدین در فرزندان به جنبه های اری و عود نمی شود، بلکه در تمام ابعاد وجودی فرد نقش مؤثری ایفا میکند. کودکان از طریق خانواده و محیط کوچک خانه، با دنیای خارج آشنا می شوند، طرز معاشرت و روابط اجتماعی با دیگران را می آموزند و راه و رسم زندگی، اخلاق و فلسفه اجتماعی و آداب و رسوم آن را فرا می گیرند. بنابراین میتوان گفت، نحوه ارتباط والدین با کودکان، قویترین عامل مؤثر بر الگوهای تعاملی خانواده محسوب می شود (جولانیها و همکاران، ۱۳۹۷).

^۱ pario